

Axéns langstrakte efterliv

Mikkel Bruun Zangenberg

om Annelie Axéns *Langz* (Gasspedal 2005)

På langs og på tværs...og i spændstige buer og vilde krummelurer – linjer kan løbe på så mange måder, men i svenske Annelie Axéns (f.1975) fine lille debut på det norske avantgarde-foretagende Gasspedal, løber der flere diagonaler på kryds og tværs, til venstre og til højre.

Teknisk og formelt er bogens diskrete lille format (der er nydeligt og kongenialt udsmykket med Magnus Voll Mathiassens collage) organiseret i 17 små, prosadigtlignende og lapidariske afsnit typisk à 10-30 linjer ordnet under hver sin rubrik med dato og tidspunkt anført. Resultatet får karakter af en hybrid mellem dagbog og forskningsrapport.

Rent kronologisk er der en bevægelse fra den 4. november 2003 kl. 10.57 til den 1. december 2003 kl. 13.00, med betydelige variationer og spring undervejs, f.eks. springes der frem og tilbage i tidspunkterne på samme dag, og et enkelt afsnit foregår i 1997, kl. 12.07 den 3. marts. Rent litteraturhistorisk ligger Kafka (loven), Poe (efterlivet), Blanchot (zonen mellem død og liv) og måske også Orwell eller Huxley (den dystopiske fantasi) og blinker gennem gulvbrædderne; og endelig rent tematisk og formelt er der tale om en finurlig og ordknap afsøgning af en ny, gryende fascismes særlige former, med zoom-linsen rettet mod gen- og bioteknologiske vildveje på et rovgrisk kapitalmarked der skinsygt opkøber og hæger om opfindelser.

Og det er her, på denne beskedne arena, at kvinden Elia, manden Langz, og den anonyme beretter rokerer rundt i en svagt bizar ménage à trois, der cirkler om Elias' død og mulige efterliv – Langz kalder sig selv for "dödens designer" – , og om Langz Inc.'s store opfindelse, nemlig et teknisk genereret efterliv, de facto en bioteknologisk opdateret variant af Monsieur Valdemars hypnotiske dvale under mesmerismens dunkle forhekselse.

Teksten dateret marts 1997, antyder at Langz Inc. blev født som et foretagende der enten selv bombede landsbysamfund for at skaffe egnet, humant forsøgsmateriale til eksperimenter, eller udnytter et (fascistoidt) regimes krigeriske hærgen til de egne, krypto-videnskabelige formål. Verden anno 2003 er uden tvivl hjem søgt af en art terrorisme: ” – Terrorn är överallt. Några vill åt vår kultur, några vår natur. På såna biter bare hårt mot hårt. Åh människor”. Der hviler tillige et skær af noget hemmeligt, skummelt og science-fiction-agtigt over hele Langz Inc. og beretningen om foretagedet: Det kommer sig af, at fortællingen in toto også er en halv kriminalroman, hvor vi dog blot ikke tilstedes adgang til ”hvem, hvad, hvor og hvorfor”, som i den klassiske whodunnit. Som hos Kafka og Blanchot hviler beretningen i et selvlysende skær, der veksler mellem konkret klarhed og dunkel uigennemtrængelighed.

Beretteren – alias Langz? – er desuden stærkt optaget af sprogvidenskabelige og lingvistiske undersøgelser, angiveligt som en del af det biopolitiske forskningsprojekt. Men dette moment står og flagrer en anelse løst i forhold til det øvrige apparatur? Lige som det er uklart, om Elia blev myrdet (og af hvem), er det ej heller helt tydeligt, hvordan alle enkelt-momenter i beretningen hænger sammen. Skal de det? Indlysende nej, men der må gerne være en særlig æstetisk logik knyttet til den måde hvorpå tingene da ikke hænger sammen – hverken på langz eller på tværs. Ikke desto mindre er *Langz* et ganske fascinerende og finurligt lille udkast til en biopolitisk post-blanchot gyser; og lægger sig fint ind i Gasspedals gode satsning ”Avant Norden”, der bringer tekster på alle nordiske originalsprog, og af nogle af de bedste og mest viltre talenter på banen.